

imati že vse pripravljeno, da se potem takoj začne z delom. Le urno naprej! Vsaj ne bo izostali! Mi ne smemo po preji mirovati, dokler ne bo cela naša Stajerska preprežena z našim katoliškim časopisjem. To bo stalo veliko truda in dela, pa tolažiti nas mora pri tem misel, da opravljamo pravo apostolsko delo, da s tem rešujemo našemu ljudstvu sv. vero in krščansko zavest!

Mladenci in kršč. možjet Vi ne smete zaostati v agitaciji za naše li-
ste Slov. Gospodarja, Stražo in Glasnik. Porabite vsako priliko v veselih družbah in pri delu in prigovarjajte tako dolgo, dokler ne pridobite novega naročnika za naše liste! Kolikokrat se po nepotrebnem izvrže denar za pijačo! Prigovarjajte si enkrat v letu liter vina in plačate si lahko Slov. Gospodarja za celo leto. Ako pa si pritrgate tri litre, pa imate plačano celoletno naročnino za Stražo. Premislite si malo ta naš nasvet, in imeli boste celo leto dober list v svoji hiši.

Katoliška dekleta! Marijine družbenice, članice Dekliških zvez, pripravite se na krepko agitacijo za Slov. Gospodarja, za Stražo in za Glasnik presv. Srca Jezusovega! Brezverski listi morajo izginiti iz slovenskih hiš! V vsako hišo pa morajo priti katoliški časopisi! Katoliška dekleta! Ve morate delati od osebe do osebe, ve morate v vsako hišo, da dobite za naš časopis novih naročnikov. Sveta vera zahteva od vas, da na ta način širite kraljestvo božje na zemlji! Presveto Jezusovo Srce bo vaš obilen plačnik za vaš trud. Zato pa organizirajte si takoj agitacijo, razdelite si vasi in obče med seboj, kjer boste agitirale, kakor hitro izide poziv!

20% boni, to so potrdila o odtegnjenih 20% denarja povodom izmenjave kron za dinarje, se hvaležno sprejmejo kot prostovoljni darovi za Katoliški tiskovni dom v Mariboru. Kdaj jih bo država izplačala, se sicer ne ve, a zdaj jih lahko da vsak v dober namen, kdor jih more pogrešiti.

Tedenske novice.

Poslanci Kmetijske zveze so se od-
peljali dne 2. novembra v Beograd k
sejam narodne skupščine.

Nevarno obolel je narodni poslanec
Fr. Pišek.

Proračun izkazuje v Sloveniji kot
fond za podpore v slučaju elementarnih
nežgod (toča, povodenj, mraz, požar,
kuga, suša i. t. d.) malenkosten znesek
1 milijon kron, za »zaupne« policijske
službene potrebe (menda nadzorovanje
strank, ki niso vladne) pa 8 milijonov
kron. Kaj gospodarske koristi, glavno
je podpirati na državne stroške centrali-
zem!

Vsa mesta v naši državi se naha-
jajo v težkih finančnih razmerah in mo-
rejo le z visokimi dokladi kriti svoje
stroške. Edina izjema je mesto Beog-
rad, za katero je stavljen v državni
proračun znesek 6.034.860 K za plačo
uradništva, med temi »samo« 50 poli-
cijskih uradnikov. Ali bi ne bilo pra-
vično, da se del te državne podpore
da na razpolago mestom Ljubljana, Za-
greb, Sarajevo, Maribor, Subotica, Split,
katera pogrešajo marsikdaj, kar imajo
Beograščani.

Skrb liberalcev za šolo. Akoravno
imajo učitelji več ko dvomesečne po-
čitnice, dolge božične in velikonočne
počitnice, v katerih bi se lahko vršila
zborovanja njihove liberalne organi-
zacije, so si gg. liberalni učitelji iz lu-
bezni do šolske mladine izposlovali do-
pust od 5. do 15. novembra, da se mo-
rejo udeležiti svojega »kongresa«
kot garda Pribečeviča. — V drugih dr-
vah se tako ne trati čas, določen za
šolski pouk, to je mogoče samo pri
nas v svrhu utrditve — centralizma.

Ekonom, gospodarsko korito sa-
mostojnežev, je prejelo precej nji-
nov podpore, kateri so pa prišli v
prvi vrsti v prid kranjskim agitator-
jem stranke, dočim so Stajerski odriv-
vali. Da bodo tudi Stajerski deležni do-
broi Puceljovi, je ustanovil »velepo-
sestnik« Mrmolja novo zadrugo v Ma-
riboru, v katere odboru sedita poleg
drugih — slavnoznani mostarski de-
mokrat Džamonja in »kletarski« nad-
zornik Zabavnik. Čestitamo samostoj-
nožem k pridobitvi ljudskega prijatel-
ja Džamonje, ki je vreden drug haup-
mana-ekvizitorja Sanciina, izražamo

pa ob enem tudi veliko veselje nad
spreobrnjenjem Mermolja, ki je prej
vedno trdil, da zadruga oblika ni
primerna za skupen nakup in skupno
prodajo na veliko, ampak le delniška
družba. Spreobrnjenje je pripisovati
cejstvu, da more Pucelj zadrugam
nakloniti velike podpore, delniškim
družbam pa ne.

Jarenina in Mermolja drva In
kter! Dobili smo dopis, ki označuje
siabostojnega poslanca Mermolja kot
človeka, ki zna samo farbati ljudstvo.
Dopis se glasi: »Gospod urednik! Kot
skesan samostojnež prihajam zopet na
zaj k naši edino poštenu stranki, t. j.
h Kmetiski zvezi, in vas prosim, da
priobčite to moje pisanje v »Slov. Go-
spodarju.« Bilo je na dan Vseh Sve-
tih leta 1919. Zjutraj po rani maši se
je tedanji naš oboževatelj Mermolja
razkorčal pred Jareninsko šolo in je
to-le razglasil: »Kdor hoče dobiti za
zimo dovolj drv in listja za stelo iz
veleposestniških gozdov, naj se sedaj
takoj oglasi v šoli, kjer bom vsakega
zapisoval. Dobil bo vsakdo, kdor je
potreben in se da vpisati. Za viničar-
je in male posestnike je na razpolo-
go dovolj storov.« Ker je pri nas v
reninski okolici malo gozdov in veli-
ko pomanjkanje drv ter stelje, smo se
kar drenjali za Mermoljem v šolo. In
vertoški Ivan nas je zapisoval ter
obljuoval vse, kar je kdo želel. Seve
smo morali vplačevati članarino za
»Samostojno kmetijsko stranko« in za
naročnino za njegov lažnjivi »Kmeti-
ski list.« Nam revežem je Mermolja
izvabil marsikateremu zadnjemu krovcu.
Upali smo, da nam bo ta glasni mož
res kaj pomagal. A zaman smo čakali
in še danes zastoj čakamo na oblj-
ubljena drva, liste in šture. Pozneje
smo izvedeli da je Mermolja samo ra-
di tega tedaj tako obljujal drva, da
bi odvrnil ljudi od shoda, ki ga je ta
dan imela Kmetiska zveza v Jarenini.
Vsi tisti, ki smo se tistokrat podpisali
Mermolju in verjeli njegovim hinav-
skim in lažnjivim obljubam, vprašamo
ga danes: »Ti si nas vodil za nos.
Lagal si nam. Mi smo ti verjeli ter
capljali za teboj. Danes vidimo, da te
ni druga, kot sama farbarija. Sam se-
bi si pripomogel s svojo »Samostojno«
do stotisotčakov, zredil si svoj trebuh,
postal si prevzet in ljudstvo te je
spoznalo. Mi viničarji in posestniki te
obožujemo, da si nas samo farbali.
Glej, da kmalu zgineš tje dol v tvojo
vrtjo!« — Dostavek urednictva: K
temu pismu nimamo ničesar dostaviti,
ker pove pismo samo dovolj.

Urek za republiko. Na svojem sho-
du v Imenem 16. oktobra so Ureku, ki
je hvalil sedanjio kapitalistično in abso-
lutistično vladno, zborovalci očitali, da
so samostojneži pred volitvami ljudstvu
obljujali republiko. Urek je to odkrito
priznal, češ: Res, da smo obljujali
republiko, to pa zato, ker je bilo med
ljudstvom tako razpoloženje in drugače
nismo mogli med ljudstvo.

Drofenik, kričavi poslanec Slabo-
stojne je po Dravski dolini meseca ok-
tobra lazil od sejma do sejma in kri-
čal, naj živinorejci ne prodajajo živine,
ker bo Samostojna preskrbela kupce.
ki bodo plačevali živino po 20—30 K
1 kg žive teže. Drofenik je nas živino
rejece nafarbal, odpihal jo je iz Drav-
ske doline, a kupcev ni. Za samostojno
politiko in lažjo lazi nesreča za naše
ljudstvo.

Financarji in napoved vina. Pone-
kod kažejo financarji veliko zanimanje
za kmetijske kleti in za vse sode in po-
sode, kjer se shranjuje letošnji vinski
pridelek. Napovedi posestnika o količini
pridelanega vina kratkotalno ne verujejo,
marveč kakor neverni Tomaži pregle-
davačo kleti, preiskujejo vse sode in
posode, merijo količino vina ter skrbno
delajo zapiske. Kmetje so vsi tega
jako nevoljni, ker naredba o trošarini
na vino in o napovedi vinskega pridelka
samo predpisuje, da naj vinogradniki
bližnji finančni oblasti napove pridelano
vino, ne določa pa, da financarji ne
smejo kmetom in njihovim besedam ve-
rovati. Na shodu Kmetijske zveze v
St. Petru niže Maribora dne 1. novem-
bra so se kmetje o postopanju finan-
carjev bridko pritoževali. Poslanec dr.
Hohnjec jim je dal potrebna pojasnila
in navodila. Kmetje so v posebni reso-
luciji odločno protestirali zoper postop-
panje financarjev v kmetijskih kletih.

Slovenske sinove odpustajo, tuje
nastavljajo. Zadnje dni je bilo odpus-
ščenih na Slov. Stajerskem nad 200
slovenskih sinov-invalidov, ki so vršili

lot finančni stražniki službo na naši
severni državni meji. Namesto njih je
beograjska vlada poslala tužce — Wran-
glovce.

Kako »delujejo« pogranične čete
ob meji. Na praznik Vseh svetnikov
popoldne okoli 1/3 ure sem šel s svo-
jim sinčkom iz Ceršaka, kjer sem bil
na obisku pri svoji sestri skozi gozd
proti St. Ilju. Ko pridem do potoka,
stojita tam dva Wranglovca. Jaz mir-
no nadaljujem svojo pot. Kot obseden
sloči eden od obeh pograničarjev k
meni in začne neke besede v tatar-
skem jeziku. Obstoim. Vprašam, kaj
bi rad. Nato pristopi drugi in mi nem-
sko reče, da moram njima izročiti po-
vršnik, ali sem ga nosil na roki, češ,
da sem ga najbrž vtihtatil. Odločim
sem ugovarjal in sem Wranglovca po-
molil pod nos izkaznico. K sreči sem
imel pri sebi v cirilici pisano staro
člansko izkaznico novinarskega udru-
ženja. Ta izkaznica mi je otela mojo
suknjo. Moj sinček je poleg mene ves
preplašen jokal, misleč, da mi bo od-
uren Wranglovec storil kaj hudega.
Drugi ljudje so mi pripovedovali, da
si iz Ceršaka posebno ženske ne upa-
jo same ali skozi gozd, ker niso var-
ne pred pograničnimi trupami. Franjo
Zebot.

V Sloveniji rabimo mnogo cest,
kakor n. pr. ceste Kapla—Sv. Ožbalt,
Orna—Gornjegrajski okraj, Zibika—
Pristava itd., treba mnogo popravil
cesti, katerih ne zmorejo lokalni fak-
torji, zato se pričakuje pomoč od dr-
žave. Proračun za leto 1922 pa pravi
da je določeno za zgradbo in popravo
cest in za druge zgradbe v Srbiji
718.560.200 K, za iste potrebe v Slo-
veniji pa le 37.020.750 K. Določeno je
za cesto St. Ilj—Velka—Apaska kotli-
na 2.500.000 K, za podpore cestnim
odborom 5.000.000 K, za izvanredne
zgradbe 3.000.000 K, za zgradbo mo-
stov 800.000 K, za vzdrževanje cest
5.300.000 K, za nadaljevanje zgradb v
krajih, ki so bili dosedaj okopirani,
2.300.000 K. Z ozirom na lego Slove-
nije ob meji države, z ozirom na velik
pomen prometnih sredstev za celo na-
rodno gospodarstvo moramo zahtevati,
da se več stori za povzdigo prometa v
Sloveniji.

Za zgradbo državne ceste iz St. Ilja
proti Marji Snežni je v državnem pro-
računu za l. 1922 svoto 2 1/2 milijona
dinarjev. Cesta je že trasirana, načrti
so gotovi tako da se bo lahko začela
graditi že to zimo ali vsaj prihodnjo
spomlad.

**Odborova seja mariborskega orlov-
skega okrožja** se vrši v petek, dne 4. t. m.
zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih.
Radi važnosti naj se odborniki te seje
sigurno udeležijo.

KZ celjskega okrožja! poslali smo
vam te dni nabiralne pole za leto 1922
z navodili. Opozarjamo in pozivamo
vas, da navodila natančno in do do-
ločenega roka izvedete! Do 1. decem-
bra mora biti nabiranje članov za leto
1922 dovršeno, članarina 4 K za leto
1922 plačana! 11. decembra imajo vse
Kmetijske zveze celjskega okrožja ob-
čni zbor, na katerem volijo nov odbor
po ravnomar dopostanih navodilih!
Ako krajevne Kmetijske zveze ne bodo
storile svoje dolžnosti, tudi okrožno
tajništvo ne more čudežev delati! —
Braz reda in discipline in točnosti ne
bomo imeli nikoli dobre organizacije!
In vendar nam je tako potrebnal Pri-
dno delujoče krajevne podružnice KZ
našo organizacijo kar tišje naprej,
da je veselje! Malomarne podružnice
pa so največja zavira Kmetijske zveze
in povzročajo organizaciji mnogo ne-
potrebnege dela, zapravljenega časa
in izgnanjenega denarja! Pridne or-
ganizacije bodo zapisane v zlate buk-
ve, malomarne pa v črne knjige KZ.
Iz obeh se bodo čitala njih imena na
dan obnega zboru! Zatorej: Brž ve-
selo na delo.

Tajništvo Slov. ljudske stranke in
Kmetijske zveze v Celju 1. daje članom
Kmetijske zveze — ljudske stranke po-
jasnila glede davkov, vojaščine, pravnih,
sodnih in drugih zadev; pove tudi, na
katero oblast se je v posameznih slu-
čajih treba obrniti. — 2. Posreduje pri
vojaških in civilnih oblastih. — 3. Spo-
roča našim poslancem želje in zahteve
ter prošnje posameznikov. — Če pri-
dete v Celje in potrebujete nasveta ali
pomoči, oglasite se v Tajništvo Slov.
ljudske stranke, hotel »Beli vol« I. nad-
stropje.

Zmaga na Polzeli. Pri ponovnih
občinskih volitvah na Polzeli v Sav-
dolini je Slov. ljudska stranka sijajno
zmagala nad vsemi nasprotniki. SLS
ima 10 odbornikov, nasprotniki pa sa-
mo 6. Čestitamo zmagovalcem!

† Opat Franc Ogradi. V soboto
dne 29. oktobra je preminul v Gospo-
du v visoki starosti 85 let, zlatomaš-
nik, opat in mestni župnik celjski mil.
g. Franc Ogradi. Rojen v Gornjem-
gradu, kot sin kmetijskih starišev, ga
je naš nesmrtni Slomšek leta 1860 po-
svetil v mašnika. Kot kaplan je služ-
boval v Konjicah od leta 1861—1866,
kjer se ga še sedaj stari ljudje spo-
minjajo kot nad vse delavnega, ljudo-
mlega in ljubeznivega duhovnika, ki
je našel za vsakega, še tako velikega
roveža kako tolažilno besedo. Iz Kon-
je je prišel za kaplana v Zusem, le-
ta 1868 pa kot mestni vikar v Celje,
kjer je bil do leta 1875, ko je bil ime-
novan za spirituala v mariborsko bo-
goslovnico. Leta 1882 je postal stolni
kanonik in ravnatelj mariborske bogo-
slovnice. Leta 1890 je postal opat in
mestni župnik celjski, katero službo je
opravljal 31 let potri do svoje smrti.
Rajni opat je bil duhovnik po božjem
Sreču, dika lavantinske duhovščine,
poosebljena ljubezen do Boga in svo-
jega naroda, bil je mož dela za božje
kraljestvo. Vzoren kot duhovnik je bil
tudi kot slovenski rodoljub. V skrajno
težavnih razmerah je bilo njegovo de-
lovanje v Celju, kjer je versko in na-
rodno odpadništvo ovetelo tako bujno,
kakor menda v nobenem drugem me-
stu stare Avstrije. Ves naval nemško-
tarstva in protestantizma je ravnal v
Celju najljubejše butal ob naš sloven-
ski narod in ravno v teh težavnih ra-
stih je rajni opat stal junaško na bra-
niku za naše verske in narodne sve-
tije. Nikdar in pri nobeni volitvi se
ni svojemu narodu izneveril, vsled če-
sar so bile vse sulice celjskega nem-
škutarstva naperjene proti njemu. —
Toda kot delaven, ljubezniv in pre-
prost mož je bil celo od naših najhu-
ših narodnih in verskih nasprotnikov
visoko spoštovan. Pogreb rajnega o-
pata se je vršil pretekli ponedeljek.
Takšnega pogreba staroslavna Celja
že več desetletij ni videlo. 86 duhov-
nia sobratov ga je spremljalo na zad-
nji poti. Kondukt je vodil mariborski
stolni prost mil. g. dr. Matek, ob as-
stenci dveh stolnih kanonikov. Iz sta-
roslavnega Ptuja je prihitel na po-
greb tamošnji inful. prost mil. g. Jur-
kovič, iz Konjic arhidjakon mil. g.
Franc Hrastelj, iz Smarja tamošnji
kanonik in dekan Bohanec in še več
drugih. Spreveda se je udeležilo na
stotine iz domače župnije, da izkaže
svojemu priljubljenemu duhovnemu pa-
stirju svojo globoko spoštovanje in
hvaležnost. Blagemu pokojniku, vzor-
duhovniku svetila večna luč, na svi-
denje nad zvezdami!

Vrta žena umrla. Posestnica Juli-
jana Bregant iz Nebove pri Sv. Petru
je v nedeljo 30. oktobra ko je šla od
rane maše se je pri Senčnikovi kapeli
zgrudila in obležala mrtva. Zapuščena
moža, vrlega našega pristaša in več
otrok. Pogreb se je vršil dne 1. nov.
ob veliki udeležbi na pokopališče pri
gorski Materi. Svetila rajni večna luč!

Nov društveni dom so zgradile
naše organizacije pri Sv. Miklavžu pri
Ormožu. Vsa tamošnja naša društva
bodo razvila sedaj živahno delavnost.
Ponosni smo na naše požrtvovalne in
in delavne somišljenike pri Sv. Mi-
klavžu.

Dinarska veljava na položnicah.
Ministrstvo za pošto in telegraf je iz-
dalo naredbo, po kateri je od 1. no-
vembra 1921 treba izpolniti položnice
poštno-čerkovnega urada v Ljubljani v
dinarski in ne kronski veljavi. Finan-
čna delegacija naznanja sedaj vsem
davkoplačevalcem, ki so prejeli polož-
nice za plačilo davkov v kronski veljavi,
da so te položnice veljavne, ako stranke
na sprednji strani napisane kronske
zneske tako prečrtajo, da ostanejo čit-
ljivi, nad njimi pa napišejo odgovarjajoče
zneske v dinarjih. — Kronsko vinarske
zneske je zaokrožiti, ako niso s 4 deljivi,
navzgor, n. pr. 33 vinarjev = 9 para,
115 K 75 vin. = 28 din. 94 para. Poštna
uprava je podrejenim poštnim uradom
zaukazala, da morajo strankam po
možnosti iti na roko.

Zmaga v Ljutomeru. Pri volitvi za
cenilno komisijo za polit. okraj Ljuto-
mer je Slovenska ljudska stranka si-
jajno zmagala. Naši kandidati Jakob

Rajh, Jožef Rep, Janez Lančič, Jakob Stuhel, Ferdo Magdič in Janko Pelc so dobili 262, verziški kandidati Samostojne pa samo 105 glasov. Čestitamo vrlim Prlekam, da s pogubonosno Samostojno pri vseh volitvah tako korenito pometajo!

V cenilno komisijo za politični okraj Ptuj so bili izvoljeni gg. Martin Šegula iz Moškajnc, Robert Košar iz Sv. Boltenka pri Središču (oba pristaja SLS) ter Jurij Topolovec iz Ptujske gore (SKS). Za namestnika sta bila izvoljena našinca Franc Napast od Sv. Lovrenca na Dr. polju in Anton Meško iz Lahonc pri Sv. Tomažu (SLS) ter Januš Windiš (SKS). SLS je dobila v vseh treh sodnih okrajih (Ptuj, Ormož, Rogatec) 214, združeni nasprotniki pa 155 glasov. Da sta bila izvoljena Windiš in Topolovec, je krivo to, ker naša kandidata iz rogaškega okraja nista bila vpisana v imenik, dasiravno sta davkoplačevalca.

V cenilno komisijo za politični okraj Konjice so bili z 200 glasovi izvoljeni kot člani kandidati SLS in sicer: Anton Toman, župan in posestnik, Konjice okolica; Franc Krajnc, posestnik, Loče; Anton Leskovar, župan, Oplotnica, kot namestnik pa Karol Mastnak, posestnik, Ljubnica. Ostala dva namestnika pripadata nasprotni stranki, ker naša dva kandidata gg. Obrne in Kuster nista bila vpisana med volilce. Znamenje, da davčne oblasti znajo predpisovati visoke davke, a v volilni imenik naših mož nimajo časa vpisati. — Samostojni in liberalci so v konjiškem okraju dobili 40 glasov. Zavednim možem častitamo k lepi zmagi!

Valel pomankanja mrtvaške krste. Pišejo nam iz Sladke gore: Posestnica Roza Karlinc pri Sv. Mihaelu, občina Sladkagora, je našla 5. t. m. svojega moža v listjaku, kjer je navadno spal — mrtvega. Da si prihrani stroške za rakev, ga je dva dni na to, s pomočjo svojega sina Ignaca, naložila na voziček, pokrila s koruzno slamo in ga s kravami zapeljala v mrtvašnico na Sladkogoro. Pri zashanju se je izgovarjala, da jo vse sovraži in ji zato nikdo ni hotel napraviti mrtvaške krste.

Samomor. Poročilo iz St. Jurja ob juž. žel. Dne 11. t. m. je našel 15 letni sin Franc svojo mater vdovo Katarino Kukovič mrtvo v sobi. Ko je bila v sobi sama, se je obesila. Vzrok samoumora je baje neka tožba, ki jo je imela s sosedom. Že 14 dni pred samoumorum je rajna bolehal na umu.

Nevarna igrača. V noči od 13. na 14. okt. so neznani storilci med postajama Šmarje pri Jelšah in Mestinje spustili v tir progovni voziček na cestnem prelazu. Ko je drugi dan 14. t. m. pripeljal osební vlak in strojevodja zaradi goste megle ni mogel pravočasno opaziti progovnega vozička na tiru, je vlak z vso močjo tičil v voziček, ki je odletel iz tira. Ranjen ni bil nihče, poškodovana sta samo snežna pluga pri stroju in voziček.

Smrtno je ponesrečil 13letni Janez Grobin v Oslešici pri Žusnu je šel 15. oktobra okoli 10. ure od doma in rekel, da gre k svojemu stricu. Par ur pozneje so ga našli mrtvega, pod približno 3 metre dolgim stesanim brurom. Fant je najbrž hotel bruno zvaliti v dolino in se pri tem ponesrečil.

Najden utopljenec. Dne 16. t. m. je našel 7letni pastir Anton Gobec v potoku v bližini Mestinja mrtvo truplo, okoli 50 let starega moškega srednje postave. Utopljenec je bil umobol in se je že več dni prej klatil po Mestincu.

Najdenka. Novica iz Celja. Dne 6. t. m. sta dve neznani ženski pustili na hodniku tukajšnje javne bolnice na klopi 4letno deklico in odšli. Usmiljenke se poleg otroka na klopi našle listič z vsebino: »Prosim lepo Vas usmiljenjal Sestre, sprejmite tega otroka za svojo hčer, ker jaz ne morem več z njim živeti. Doma nimam, v službi me z otrokom tudi nečejo, zato Vas še enkrat prosim vzemite jo za svojo. Ime: Slavica, stara 4 leta 3 mesece.« Deklico so začasno obdržali v bolnici.

Sumski požari na Balkanu. Listi poročajo, da se širijo v Srbiji in Bolgariji požari v tankajšnih gozdovih. Na planini Kukavič gori 300 hektarjev obsegajoči kompleks gozdov. V državni sumi na Crnem vrhu je pred par dnevi izgorelo 2000 kubičnih metrov gradbenega lesa. Velikanska je škoda, ki jo je napravil požar v drž. sumi Tekija (negotinski okrug, Srbija). Na planini Veliki Jasrebao še do danes niso ugasili ognja. O velikih požarih okoli Skoplja nam poro-

čajo listi iz Srbije. Istotako javljajo iz Sofije, da so izbruhnili ogromni požari v vzhodnem delu planine Balkan. Za gašenje požarov so Bolgari mobilizirali arnado.

Tudi znak visokega ugleda. Zagrebške »Novosti« prinašajo v št. 292 vest, da namerava agencija »Orientekspres« izločiti našo državo pri zvezi Pariz-Carigrad ter vprašanje tranzita tako rešiti, da bi vozil ta vlak čez Avstrijo, Ogersko, Rumunijo in Bolgarijo, skozi Jugoslavijo pa ne, ker prihajajo družbi dan na dan pritožbe proti postopanju naših carinskih in policijskih organov. Inspektor agencije za SHS je bil radi tega poklican v Pariz, da poda svoje mnenje in da prisostvuje končni odločitvi. Izid tega posvetovanja še ni znan. Značilno za naše razmere je pa to, da se vsak tujec, ki potuje po naših krajih, pritožuje čez policijo in carino. To ruši naš ugled in dela škodo v političnem in gospodarskem oziru.

Razbojništvo v Istri. Iz Rovinja poročajo o strahovladí razbojniške tolpe nekega Stokoviča, ki je postal naravnost strah italijanskih karabinerjev. Stokovičeva neusmiljenost in velika spretnost, s katero vodi svojo četo, je uprav neverjetna. Stokovič sam poveljuje, njegovi pomagači pa izvajajo njegove odredbe. Zandarmerija zasleduje Stokoviča in njegove kumpane že celi dve leti in jih še do danes niso vjeli. Tržaški listi svetujejo, da se naj nagrada na Stokovičovo glavno poviša od 1000 na 10.000 lir. Jugoslovani so mnenja, da italijanske oblasti puščajo Stokoviča radi tega v miru, da bi na ta način trpelo slovensko prebivalstvo Istre. Stokovičevi banditi so izvršili že večje število umorov. Govori se, da so umorili krog 50 ljudi. Sedaj uganjajo Stokovičevi ljudje svoja zverstva v bližini mesta Rovinja.

Železniški promet v Berlinu. O železniškem prometu v Berlinu nam nudijo službeni podatki sledečo sliko: Za daljni promet iz Berlina služi dnevno okoli 300 vlakov, ki prevažajo nad 55.000 potnikov. V gornjem številu je vračunanih 100 brzovlakov. Promet v mestu in predmestjih vzdržujejo z 2200 vlaki cestne železnice, ki prevozi dnevno 1 en pol milijona ljudi. Ob praznikih, osobito o Božiču in Veliki noči se zvišuje število potnikov v mestu na 2 milijona.

Gospodarstvo.

Vinogradništvo.

Vlaska trgateg je končana in iz vseh krajev nam javljajo vinogradniki, da so z množino pridelka, zadovoljni. Povprečno lahko računamo z dvakratno količino lanskega pridelka. V drugem tednu meseca oktobra in po zneje brani mošti so kazali 18—22 stopinj sladkorja pri mešanih vrstah, sortirano grozdje pa 21—24 stopinj. Prad oktobrom ali prve dni oktobra brani mošti so imeli povprečno 16—18 stopinj sladkorja. Ker so mnogi prerano brali, leži precej tega kislega blaga po pivnicah in kvartir v splošnem izvrstno kakovost letošnjih poznih trgateg.

Vinska kupčija se pričena. Zastopnik Gospodarske zveze iz Ljubljane je nakupil te dni v Slov. goricah več vagonov letošnje izborne vinske kapljice. Cene vinu v Slov. goricah se sučejo med 20—25 K liter.

Vinske cene. Pod 20 K se težko dobi mošt boljše kakovosti. Povprečna cena je 22 K. Fino, sortirano blago se kupuje po 25—30 K. Kupčija je precej živahna, ker se pričakujejo še višje cene vsled padanja valute.

Alkohol svojega vina si lahko vsak izračuna, ako si je stehal mošt. Za prakso zadostuje, ako vinogradnik ve, da da vsaka stopnja (grad) sladkorja po klosterneuburški tehtnici 0,6 stopinj alkohola. Ako je tehtal mošt 18 stopinj, bo imelo vino 0,6 krat 18 = 10,8 stopinj alkohola. Mošti, ki so kazali 21 stopinj sladkorja bodo imeli 0,6 krat 21 = 12,6 alkohola. Ker bodo vinski kupci po pretakanju preizkušali in kupovali vina po alkoholnih stopnjah (gradih) je dobro, ako si zna vsak vinogradnik vsaj približno izračunati moč svojega vina, da ne bo opeharjen.

Mošti, ki smrdijo po žveplu se

naj takoj po končanem vrenju pretočijo v dobro zažveplan sod. Vsled žveplanja grozdja je prišlo žveplo v mošt in pri vrenju se je razkrojilo ter dalo vinu več ali manj neprijeten duh po gnilih jajcih. Pri pretakanju je treba paziti na to, da pride vino kolikor močje z zrakom v dotiko. Ker je po kletih navadno slab zrak, se naj pusti klet pred pretakanjem nekaj časa odprta, da se prezrači. Kdor nima razprašilnika, pa naj pri pretakanju pipo tako odpre, da se bo mošt razpršal. Ako teče skozi pipo v navadnem debelem curku, pride premalo zraka do vina in ono se ne more zadostno prezračiti. Sod, v katerega se vino pretoči, mora biti zdrav in popolnoma sušen in dobro zažveplan. — Marsikateremu se bode čudno zdelo, da se mora po žveplu smrdeče vino pretakati v — zažveplan sod, da izgine neprijetni duh. Vendar pa uči kemija, da vpliva v sodu sežgano žveplo ugodno na tako, po žveplu smrdeče vino.

Žveplanje se že precej čuti v letošnjih moštih. Lanski katastrofalni upliv oidiya (pepela) na izid bratve je povzročil, da so vinogradniki postali previdni in da so letos prav pridno po 4, 5, 6 krat žveplali. Ker pa ni bilo dežja, je žveplo neizprano ostalo na grozdju in je sedaj prišlo v mošt, kjer se razkaja. »Slov. Gospodar« je že pred bratvo opozarjal vinogradnike na to dejstvo in je svetoval, naj se mošti pretočijo tekom 24 ur.

100 kg grozdja, da povprečno 68 do 70 litrov mošta.

Škoda prizadeta po letošnji suši se bo upoštevala pri odmeri dohodnine za leto 1922. Poslanec Kmetijske zveze dr. Hohnjecu je namestnik finančnega ministra dr. Krizman naznanil z dopisom dne 14. oktobra 1921 z ozirom na njegovo vprašanje, kaj boče vlada storiti v pomoč po suši prizadetim: »V pogledu dohodnine se bo ojašava v tem oziru od suše prizadetim napravila za leto 1922, ker se bo dohodnina za to leto odmerjala po stvarnih dohodkih leta 1921.« Pripočemo našim ljudem, da si ta odgovor finančnega ministrstva dobro zapomnijo. Pri napovedi dohodkov leta 1921 za odmero dohodnine v letu 1922 se naj vsakdo, ki mu je suša ugonobila pridelke, sklicuje na to ministrovo pismo poslancu dr. Hohnjecu. — Shranite si to in zadnjo številko Slov. Gospodarja ter si to notico podčrtajte z modrim svinčnikom.

Mariborski okrajni zastop za prizadete po suši. V seji mariborskega okrajnega zastopa dne 28. p. m. se je sklenilo, poslati okrajnemu glavarstvu na tozadevni dopis spomenico sledeče vsebine: Država naj bi priskočila po suši prizadetim v mariborskem okraju na pomoč, ker se je po vsem okraju pridelalo le malo sene in nikakšne otave. Za živinorejce naj se preskrbi cenejša dobava sene, slame, živinske soli ter po možnosti tudi sladnih kali iz pivovaren Posebej naj bi se oziralo na občine, ležeče na desnem bregu Drave. V omenjenih občinah je lansko leto toča pobila pridelke, letos pa je suša napravila ogromno škodo. Posebno so prizadeti kmetijski delavci in viničarji ter najemniki, katerim je suša uničila skoraj vse, tako da se nabajajo v najhujši bedi. Najbolj je po suši prizadeta svinjereja, ki je bila na Ptujskem polju dobro razvita. Letos ni repe, ni korenja in tako je izpadla glavna krma za svinje. Občinam na Dravskem polju naj bi se priskočilo z dobavo koruze po znižanih cenah na pomoč. Prebivalstvu mariborskega okraja naj se omogoči nabava potrebne masli po znižanih cenah. Pomoč države je nujno potrebna.

Zvišajte zavarovalnino! Zavarovanje zoper ogenj je danes, ko so stavbe tako grozno drage, in se požari dan za dnevom širijo, velike važnosti. Ljudje imajo svoje hiše in premoženje zavarovano za skrajno nizke svote. Pozivamo vse našince, da takoj povišajo zavarovalno svoto. Povišek zavarovanja je zakonito dovoljen tudi pri drugi zavarovalnici. Kdor je torej zavarovan še pri kakih tujih zavarovalnih družbah, naj se takoj zavaruje pri edini slovenski in najmočnejši zavarovalnici na našem jugu, to je pri »Vzajemni zavarovalnici zoper ogenj v Ljubljani«. Ta edina domača zavarovalnica ima svoje zastopnike že

skoro po vseh župnijah. Za take, ki ne vedo, kje je zastopnik »Vzajemni« pa oskrbi iz prijaznosti vse potrebno glede povišanja zavarovalne svote ali novega zavarovanja: Tajništvo Slov. ljudske stranke v Mariboru, Cirilova tiskarna, I. nadstropje. Vposlijile staro zavarovalno polico ali knjigo, mere poslopja (dolžino in širino) ter navedite, za katero svoto zavarujete. Povejte to tudi svojim prijateljem.

Mariborsko sejmsko poročilo od 25. oktobra. Prignalo se je: 5 bikov, 141 volov, 323 krav, 12 telet in 7 konj. Skupaj 488 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli od 14—17 K, poldebili voli od 12—14 K, plemenski voli 10—12 K, bikji za klanje 9—10 K, klavne krave debele 12—14 K, plemenske krave 7—12 K, molzne krave 12—16 K, breje krave 12—16 K, mlada živina 7 do 12 K, teleta 11—14 K, svinje plemenske 28—32 K, 1 kg žive teže. — Svinje poldebela za zakol 1 kg mrtve teže 34—38 K. Krave za klobasarje en kg žive teže od 5.50 K do 7 K.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem v Maribor dne 28. 10. 1921 se je pripeljalo 401 svinjo in 4 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 3 do 4 tedne stari komad 80 do 100 K, 5—6 tedne stari 150 do 200 K, 6—8 tedne stari 280 do 350 K, 4—6 mesecev stari 700 do 800 K, 8—10 mesecev stari 900 do 1400 K, prašiči 1 leto stari 1800—2000 K, poldrugo leto stari 2500—3500, plemenske svinje za 1 kg žive teže 28 do 28 K, polpitane svinje za 1 kg mrtve teže 34 do 36 K. Koze komad 120 do 250 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg K 22— do 24—, II. vrste 1 kg K 18— do 20—. Meso od bikov, krav, telic 1 kg K 16—. Telečje meso I. vrste 1 kg K 18—, II. vrste 1 kg K 16—. Svinjsko meso sveže 1 kg K 32—.

Jesenska setev. Gospodarski nadzornik K. Popovič iz Ogulina na Hrvatskem priporoča radi letošnje suše in preteče oštre zime — plitvo setev. Ker se je letošnja setev radi suše zavladevala, pridejo posevine — še mlade in nežne — v ostro zimo. Plitvo pa se naj seje radi tega, da ne bi globlje zagrnjeno seme trpelo v rani pomladi, posebno takrat, kadar nastopajo solnični dnevi. Popovič namreč zadržuje, da je klica globoko zagrnjenega semena nenavadno dolga. Gornji konec se nahaja v odgreti, topli zemlji, seme pa leži v zmraznjeni plasti. Kadar se pa temperatura menja, posebno zjutraj ali ob večerih, se gornja plast kaj rada dviga in pri tem se navadno potrgajo klice v sredini. Za plitvo posejane setve ta nevarnost ne pride tako v poštev, ker se je biljke dobro vkoreninile in jim »klobučanje« zemlje ne more toliko škodovati. Bilje ni umestno, ako bi se o tem natančneje razmišljalo.

Kako je pripravljati žito za setev. Pol kilograma bakrene galice se naj razlopi v 100 l vode en dan pred »pripravljanjem«. Seme naj se v tej raztopini dobro pomeša. Snetljiva zrna, ki plavajo na površini, je treba odstraniti. Seme naj ostane v raztopini približno 12 ur. Nato je treba vodo odiliti, seme posušiti in posejati. — Kdor nima galice, naj vzame 1 kilogram 40% formalina, ki se dobi v lekarni ali drogeriji. Ta formalin se pa raztopi v 250 litrah vode (pri ovsu je vzeti 350 l, ker je oves veliko bolj občutljiv nego pšenica, rž ali ječmen). V tej raztopini pa naj ostane seme le samo 10—15 minut. Na ta način na vlaženo seme se naj spravi na kupu pokrije z vlažnimi eunjami. Pokrito seme naj leži tako kakih 6—8 ur. Se nato se naj seme razgrne in posuši. Za vsakih 50 kg semena je treba pripraviti okoli 60 l tekočine.

Sest vagonov zelja (v glavah) je dospelo dne 30. oktobra iz Češke v Maribor. Kg pride na 8 K. Na Češkem imajo letos izobno letino, ker so imeli več dežja kot pri nas. Tudi sladkorna pesa je zelo dobro obrodila.

Jabolka stanejo na mariborskem trgu 1 kg 12—14 K.

Kaj je z železnim drobižem? Član Jugoslovanskega kluba poslanec Skupaj je vprašal finančnega ministra, kaj je z našim železnim drobižem bivše Avstrije. Minister mu je odgovoril, da vsled pomankanja kovanega drobiža ne kaže vzeti iz prometa kovani drobiž in se 20vinarski novci lahko oddajo pri ura.